

Nr 57.

Av friherre **Beck-Friis**, om åtgärder till främjande av den svenska ullproduktionen.

Den 12 juni 1940 anmodade Kungl. Maj:t industrikommissionen att inkomma med förslag till sådana statliga åtgärder, som kunde vara erforderliga för beredande av en tryggad avsättning för svensk ull även under normala förhållanden. Industrikommissionen uppdrog den 6 november 1940 åt en särskild kommitté (ullproduktionsutredningen) att utreda frågan. Denna framlade den 14 mars 1941 ett betänkande med utförliga och starkt motiverade förslag till befrämjande utav en ökad inhemsk produktion av ull.

Utredningen påvisade att fårstammen inom landet före kriget var stadd i en minskning, som med åren blev allt starkare. Anledningen härtill var en tillbakagång i antalet husbehovsbesättningar. Däremot kunde konstateras, att de fåtaliga besättningarna i rationell drift dock ökade i antal, och utredningen drog härav den slutsatsen, att man, om den fortsatta utvecklingen dirigerades på ett förståndigt sätt, skulle kunna göra fårhållningen räntabel i en långt större utsträckning än som tidigare varit fallet. Härför fordrades emellertid, såsom vid all rationalisering, vissa kapitalutlägg, och om sådana skulle komma till stånd, måste producenterna erhålla vissa garantier för den närmaste framtiden.

Till dessa skäl för att ägna ett större intresse åt fårhållningen inom landet kommer i nuvarande läge att vår försörjning med ull är långt ifrån tillfredsställande, något varom den genomförda textilransoneringen ju bär ett påtagligt vittnesbörd. Utredningen har också beräknat att fårbeståndet borde ökas c:a 3 1/2 gånger för att nödvändighetsbehovet av ull skulle vara någorlunda tryggt, och detta sedan cellull och lump använts i största möjliga utsträckning. Genom en utökad fårhållning kan man även tillvarata en myckenhet av sådana avsides belägna eller sämre betesmarker, vilka nu förbliva mindre väl utnyttjade och vilka skulle kunna ge ett icke föraktligt tillskott till vår försörjning icke blott med ull utan även med fårkött.

Under dessa omständigheter var det naturligt, att ullproduktionsutredningens förslag att under viss tid garantera fåraveln ett skydd mot sådan förödande priskonkurrens, som kunde tänkas inträffa vid ett fredsslut, skulle mötas med instämmanden från de institutioner, däribland *livsmedelskommissionen*, *lantbruksstyrelsen*, *kommerskollegium* och *ylleindustriföreningen*, varifrån yttranden inforrats. Det enda avstyrkande som blivit bekant är det från *industrikommissionen*, vilken motiverat sitt ställningstagande med att det kunde ifrågasättas, om det ej vore billigare att lagra ull.

Ullproduktionsutredningens förslag innefattade bl. a. upprättandet av en

fåravelslånefond för inköp av avelsfår, iordningställande av stängsel för får samt andra åtgärder för upprättande eller utvidgning av fårskötseln å härför lämpade egendomar. Utredningen ansåg vidare, att stöd borde givas åt fårköttets avsättning inom slaktdjursregleringens ram, därvid man bör eftersträva ett pris på lammkött som motsvarar två gånger priset på kött av storboskap. Ytterligare föreslog utredningen, att producenterna av otvättad svensk ull under den närmaste femårsperioden därför garanteras ett pris ej understigande tjugufem gånger priset enligt visst medeltal för all vid mejerierna invägd mjölk.

På grund av vad som anförts hemställes,

att riksdagen måtte

dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om åtgärder för ökad avsättning av fårkött inom slaktdjursregleringens ram,

dels besluta, att riksdagen för sin del medger Kungl. Maj:t rätt att fastställa lämpligt utformat garantipris å otvättad svensk fårull under en tid av fem år,

dels ock för sin del besluta inrättandet av en fåravelslånefond samt för dennas verksamhet för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av kronor 3,000,000.

Stockholm den 21 januari 1942.

Carl Beck-Friis.